

rigtigt, det vilde være at optage for Meget af Thingets Tid, og derfor har jeg besluttet mig til at forelægge det i Form af et Skrift til de ærede Medlemmers Overveelse.

Jeg skal dog strax tillade mig nogle enkelte Bemærkninger herom. Jeg anseer det for Noget, der ikke godt kan være Dviol underkastet, at hele det Embedsmæssig, vi have arvet fra Enevælden, gaaer ud fra ganske andre Grundsætninger, end man maatte gaae ud fra, hvis man vilde tænke sig, at man fra først af havde ordnet det constitutionelle System. Denne Arv er altfor stor, men ikke destomindre er man bleven staaende derved, ja, man er ikke blot bleven staaende derved, man har endog bygget videre paa samme Grundlag, som vi have arvet efter det to Hundrede Aar gamle Enevælde. Nu bliver det vel sagt, at Repræsentationen ikke er velvillig stemt ligeoverfor Embedsmændene og Embedsvæsenet i det Hele, men jeg skal i den Anledning tillade mig en Bemærkning. Det kan ikke være anderledes i et frit Samfund; thi, hvad der forøvrigt kan siges om, og som oftere er blevet sagt ogsaa i denne Samling af den høitærede Finanzminister, at vi have en i alle Henseender paalidelig, redelig og agtværdig Embedsstand, saa vide vi dog Alle, at der med ethvert Embede i Staten følger en Myndighed, og at enhver Myndighed er udsat for Misbrug. Men denne Myndighed er under et constitutionelt System endnu faarligere, idet den Myndighed, man har faaet ifølge sin Embedsstilling, kan anvendes til i det constitutionelle System at gøre sig som Embedsmand mere gjældende, end man ellers vilde være istand til, saaledes at man faaer paa Grund af den Stilling, man indtager i Staten som Embedsmand, tillige en Myndighed i mangfoldige andre Forhold, hvor man virker ude i Livet, saa at Embedsmanden i Virkeligheden faaer en større Magt i Samfundet end enhver anden Statsborger. Dette tror jeg er den mildeste Bedømmelse, jeg kan give heraf; men den maa vistnok stadfæstes af Mange.

Fremdeles tillader jeg mig at bemærke om vort Embedsvæsen i det Hele taget, at det er en Grundfeil ved dette, at der betros en Mand et Embede saaledes, at han efter

Sandsynlighed beholder dette Embede ligesaa længe, som han i det Hele taget har Kræfter til at bestyre det, at han altsaa i en yngre eller ældre Alder faaer en Stilling, hvor han, uanset at andre bedre og dygtigere Kræfter kunde udfolde større Virksomhed end han, staaer i veien for disse og derved lammer Administrationen i det Hele taget, idet den ikke kan blive tidssvarende, fordi de Mænd, der ere oppoerede under ganske andre Forhold „beblæde“, som man siger, Embederne og derved hindre den Tidsaad, som maatte være tilstede, naar de ere blevne gamle, i at gjøre sig gjældende og paa den Maade svække Administrationen saaledes, at den Dom, der ude i Publicum sælges over Embedsvirksomheden og Administrationen, uægtelig maa blive skæv, fordi Administrationen selv ikke kan følge med Folkets øvrige Udvikling. Grunden dertil er den, at vi have haft en hellig Sky for, naar der er blevet betroet En et Embede, da at fjerne ham derfra. Den Tanke, at et Embedes Bestyrelse kan tages fra En og lægges i andre Hænder, ere vi ikke blevne fortrolige med. Det finder kun Sted paa det allerhøieste Punkt ved Ministrene, hvor man slet ikke finder det urigtigt, at, fordi en Mand er bleven Minister, skal han ikke blive Minister til sin Dødsdag, men kan gaae af. Men for alle de Embedsforhold, der ligge under en Ministers, finder man det derimod fuldkommen i sin Orden, at naar en Mand først har faaet kongelig Bestalling paa sit Embede, skal han, uanset om ikke en Anden i den Henseende kunde udfolde en ganske anden Kraft og Sver, „have“, som man siger, dette Embede til sin Dødsdag, og derved er der for Tiden Intet at gøre. Det er ogsaa af dette Hensyn, at jeg har valgt den Fremgangsmaade, jeg har foreslaaet. Der er ikke en Mand, som efter mit Forslag kan komme til at lide Nød; men man kan efter det Forslag, jeg har stillet om Delingen af Rønningen i en bevægelig og en fast, lade ham ophøre at virke i den ansvarfulde Stilling, medens han dog ligesuldt bliver brugelig i en anden, ikke saa ansvarfuld Stilling. Det have vi f. Ex. seet ved det kongelige Bibliotek herovre, da det fik en ny og frisk